

STRATEGIE PŘEDCHÁZENÍ ŠKOLNÍ NEÚSPĚŠNOSTI

Předmět strategie

Na základě vyhlášky 197/2016 Sb., §7 odst. 3 mají školy zpracovávat a uskutečňovat preventivní program školy včetně strategie předcházení školní neúspěšnosti, šikaně a dalším projevům rizikového chování.

Příčiny školní neúspěšnosti

Školní neúspěšnost je problémem, jehož řešení vyžaduje náročnou práci s žákem, velmi často v součinnosti s rodinou žáka.

Školní neúspěšnost je obrazem i důsledkem individuálních rozdílů, jednak v osobnosti žáků (např. v úrovni a struktuře nadání, charakteru, zájmu o učení, v emotivitě, motivaci, harmoničnosti či disharmoničnosti osobnosti), jednak v oblasti jejich výkonnosti ve škole a v jejich rodinné výchově. Neprospěch je často způsoben souborem příčin, které je třeba dobře rozpoznat.

Nejčastěji má na školní úspěšnost nebo neúspěšnost vliv:

- a) osobnost dítěte – speciální vzdělávací potřeby žáka (např. snížená inteligence, nedostatečná paměť, emoční labilita, nízká odolnost vůči zátěži, poruchy učení, poruchy chování a jiné zdravotní komplikace)
- b) odlišné kulturní prostředí a odlišné životní podmínky (nepodnětné rodinné prostředí, žáci ohrožení sociálně nežádoucími jevy, problémy ve vztazích v rodině nebo ve škole - mezi kamarády, ve třídě, vztah s učitelem)

Řešení školní neúspěšnosti

V první řadě je nutné podrobit dítě kvalitní pedagogické, speciálně-pedagogické, nebo případně psychologické diagnostice, aby byly odhaleny konkrétní příčiny školního neúspěchu. Diagnostika žakových možností, učebních stylů a vzdělávacích potřeb pak umožní nastavit vhodná podpůrná opatření.

Je potřeba reagovat včas tak, aby žák byl schopen nastavená podpůrná opatření akceptovat a produktivně zužítkovat. Podpůrná opatření jsou volena individuálně na základě zjištěných vzdělávacích potřeb žáků.

Jedná se zejména o:

- a) individuální přístup (motivace, akceptování osobního pracovního tempa, vhodné metody a formy práce)
- b) přímou intervenci učitele
- c) poskytování individuálních konzultací a doučování
- d) vypracování plánu pedagogické podpory
- e) vypracování individuálního vzdělávacího plánu

Postup při řešení školní neúspěšnosti:

1. Práce se žákem
2. Zvýšená spolupráce s rodinou žáka
3. Práce se sociálním klimatem třídy

Při samotném vyučování pan učitel dbá zejména:

- na rozsah práce nutný k ohodnocení,
- učitel věnuje žákovi zvýšenou pozornost, snaží se průběžně sledovat jeho činnost,
- dává žákovi jasné a stručné pokyny,
- ověřuje si, zda žák pochopil zadání, informaci, pokyn,
- umožňuje používat názorné pomůcky, přehledy učiva, kalkulačku,
- snaží se vhodným způsobem začlenit žáka do kolektivu, př. týmová spolupráce,
- vede žáka k tomu, aby dokázal samostatně požádat o pomoc, pokud si neví rady.

Ověřování znalostí a pochopení učiva může probíhat:

- **ústní formou** – frontálním opakováním, ústním zkoušením, formou referátu apod. (na základě domluvy s vyučujícím),
- **písemným prověřováním znalostí** – kontrolou sešitů, pracovních sešitů a pracovních listů (na základě domluvy s vyučujícím).

Rodiče jsou informováni o výsledcích vzdělávání svých dětí zápisy v žákovských knížkách, v rámci konzultačních hodin a rodičovských schůzek. V první fázi zde třídní učitel, popř. učitel daného předmětu, ve kterém žák neprospívá (vyučující vyhodnotí vývoj jako rizikový) informuje zákonného zástupce a společně se domluví na dalším postupu.

1. V případě, že zvolený model není funkční, TU domluví jednání s rodiči a žáky, kteří neprospívají, je stanoven termín další schůzky, při které se vyhodnotí úspěšnost zvoleného postupu.
2. Podle zájmu je možné využít individuální konzultaci žáka s výchovným poradcem (případně rodičů, žáka a VP) - diagnostika školní neúspěšnosti a poradenství (např. nastavení podpory při učení, zjištění učebních stylů).
3. Při vysoké absenci žáka se koná jednání s rodiči preventivně TU, žák a rodič.
4. Na závěr školního roku je v případě potřeby podpora vyhodnocena na společné schůzce s rodiči a žákem (případně v pololetí při ukončení podpurných aktivit, pokud žák překoná obtíže).
5. V rámci sociálního klimatu třídy je také možné využít pozitivních sociálních vazeb v kolektivu, kdy si žáci v rámci třídy poskytují při výukových obtížích jednoduššího charakteru podporu vzájemně (žáci doučují své spolužáky).

Důležitost domácí přípravy

Domácí příprava je součástí každodenní přípravy žáka na vyučování. Navazuje na vzdělávání ve škole a je zaměřená na procvičení probraného učiva.

Cílem domácí přípravy je:

1. rozvoj smyslu pro plnění povinností,
2. procvičování probraného učiva,
3. ověření si své úrovně pochopení učiva,
4. rozvoj schopnosti samostatně pracovat,
5. doplnit si zameškané učivo.

Formy a metody práce využívané při předcházení a řešení školní neúspěšnosti

Pro efektivitu poskytnutých podpůrných opatření jsou podstatné především formy a metody práce využívané učitelem, ke kterým patří zejména:

- **podpůrný studijní plán**, tj. stanovení přiměřeného obsahu učiva – učitel stanovuje obsah učiva určený k osvojení v rozsahu, který odpovídá žakovým vzdělávacím možnostem (intelektovým i sociálním),
- **zadávání pravidelných úkolů** vycházejících ze stanoveného obsahu učiva, tj. podpůrného plánu – zadání práce pro domácí přípravu - dílčí úkoly odpovídající žakovým vzdělávacím možnostem,
- **možnost plnit zadané úkoly ve škole**, před či po vyučování, možnost doučování,
- **užívání podpůrných aktivit** – oznámení písemné práce, stanovení termínu zkoušení z konkrétního učiva, umožnění opakovaného opravného pokusu,
- **používání podpůrných pomůcek** při samostatné práci – přehledy, tabulky, nákresy, aj. dle charakteru předmětu, které pomohou žákovi lépe se orientovat v učivu,
- **individuální práce se žákem** v rámci individuálních konzultací i v rámci vyučovací hodiny – pomoc žákovi odstranit výrazné mezery v učivu, podpora při výuce při výkladu nového učiva,
- **domluva konzultačních hodin**, kdy si učitel zve žáka na konkrétní termín v případě, že žák potřebuje opakovaně vysvětlit probírané učivo, učitel si v případě potřeby může zavát rodiče současně se žákem, aby je informoval o pravidlech práce, aby se s rodiči dohodl, jak mohou své dítě podpořit.

Při selhání všech výše zmíněných podpůrných opatření je nezbytné opakování ročníku.

V Královském Poříčí dne: 1. 9. 2021

Mgr. Šárka Morávková, ředitelka školy